

دانشگاه علوم پزشکی تهران
معاونت تحقیقات و فناوری
مدیریت امور پژوهشی

مهر ماه ۱۴۰۳

نشست خبری برای ارائه پیام پژوهشی

چالش‌های اعتماد به خدمات سلامت روان در دانشگاه علوم پزشکی تهران

و پیشنهاداتی برای رفع آن‌ها

مجری اصلی:

دکتر آزاده سیاری فرد، مرکز تحقیق و توسعه سیاست‌های دانشگاه

طرح تحقیقاتی با عنوان "تبیین تجربه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران نسبت به خدمات سلامت روان با تاکید بر پدیده اعتماد" توسط خانم دکتر آزاده سیاری فرد عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان مجری اصلی اجرا شده و در سال ۱۴۰۳ خاتمه یافته است. این پژوهش ارزشمند توانسته است به ارتقای سطح دانش و سلامت در حوزه سلامت روان دانشجویان کمک نماید. در ادامه خلاصه ای از پیام پژوهش و کاربرد آن در راستای ارتقای سلامت جامعه برای استفاده از ذینفعان توسط مجری محترم به اشتراک گذاشته شده است. امید است این دستاورد بتواند راهگشای توسعه و کاربردی شدن نتایج پژوهش ها باشد.

✍ خود را معرفی کرده و سوابق علمی و اجرایی مرتبط با طرح حاضر را مختصر بیان کنید.

اینجانب دکتر آزاده سیاری فرد متخصص پزشکی اجتماعی و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران هستم. فعالیت های پژوهشی و آموزشی من در حوزه ارتقای مشارکت آگاهانه در فرایندهای تصمیم گیری سلامت، با تمرکز ویژه بر سواد سلامت روان و تقویت اعتماد بین گیرندگان خدمات و ارائه دهندگان آن متمرکز است.

✍ تیم مجریان و همکاران طرح را همراه با وابستگی سازمانی آنها معرفی فرمایید.

این پروژه بر پایه مشارکت جمعی از پژوهشگران و اعضای هیأت علمی دانشگاه در مرکز تحقیقات سلامت مبتنی بر مشارکت جامعه طراحی شده و اجرای آن توسط تیمی شامل دکتر فاطمه هدایتی، پزشک عمومی، که در زمان اجرای طرح دانشجوی دکتری عمومی بوده و نیاز به انجام مطالعه از سمت وی مطرح شده، دکتر حانیه سادات سجادی، دکتری تخصصی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی و عضو هیئت علمی مرکز تحقیق و توسعه سیاست های دانشگاه، دکتر فاطمه رحیمی نژاد، متخصص روانپزشکی و عضو هیئت علمی گروه روانپزشکی و دکتر امیرحسین اقبال، پزشک عمومی صورت پذیرفت. این طرح تحقیقاتی با مشارکت جامعه انجام شده است و از همه عزیزانی که در طول فرایند با ما همکاری کردند، قدردانی می نمایم.

✍ مخاطبان نتایج و پیام حاصل از طرح پژوهشی شما چه افراد/گروه هایی هستند؟

مخاطبان اصلی این پژوهش شامل دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی، ارائه‌دهندگان خدمات سلامت روان، مدیران و برنامه‌ریزان نظام سلامت، اساتید و پژوهشگران حوزه روان‌شناسی و سلامت روان، و همچنین سیاست‌گذاران آموزشی و بهداشتی می‌باشند که می‌توانند با استفاده از نتایج، کیفیت خدمات و آموزش‌های مرتبط با سلامت روان را بهبود بخشند.

✍ یک عنوان کوتاه، جذاب و قابل فهم برای مخاطبان که نمایانگر پیام اصلی پژوهش شما باشد، بیان کنید.

تجربه دانشجویان و نقش اعتماد در ارتقاء کیفیت خدمات سلامت روان دانشگاهی

✍ پیام کلیدی پژوهش شما چیست؟

اعتماد در خدمات سلامت روان پیچیده بوده و از تجربیات گذشته، حرفه‌ای‌گری سواد سلامت روان و موانع سیستمی تاثیر می‌پذیرد. این مطالعه با پرداختن به مفهوم و چالش‌های اعتماد در محیط دانشگاهی، بینش‌ها و راه‌حل‌های عملی ارائه می‌دهد. راه‌حل‌های پیشنهادی در زمینه‌ی تقویت حکمرانی، سامان‌دهی ارائه خدمات و اصلاح تامین منابع مالی، نیاز به اجرا دارند تا منجر به ارائه خدمات سلامت روان با کیفیت بالاتر شود که برای مراجعین قابل قبول‌تر است و بیشتر مورد توجه آن‌ها قرار می‌گیرد.

✍ پیام پژوهشی خود را در قالب زیر بسط دهید و بیان کنید که "چه کسی"، "چه چیزی"، "چرا" و "کجا"

از نتایج پژوهش شما استفاده می‌کند.

• اهمیت و نوآوری موضوع

علی‌رغم شیوع اختلالات سلامت روان، نرخ درمان به دلیل موانع مختلفی از جمله عدم اعتماد، پایین باقی مانده است. این مطالعه ادراک دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران از موانع و تسهیل‌کننده‌های اعتماد به خدمات سلامت روان را ارزیابی و چالش‌های موجود در اعتماد و راه‌حل‌هایی برای رفع آن‌ها را شناسایی کرده است.

• مهمترین نتایج طرح به زبان غیر تخصصی

اعتماد یک پدیده پیچیده و چندبعدی است و در خدمات سلامت منجر به پذیرش درمانی، تبعیت و آگاهی می‌شود. چالش‌های اعتماد در چهار طبقه ماهیت اختلالات سلامت روان، دریافت‌کننده خدمات سلامت روان، ارائه‌دهنده خدمات سلامت روان و مرکز ارائه‌دهنده خدمات سلامت روان قرار می‌گیرند. مهمترین راه‌حل‌های پیشنهادی حفظ

محرمانگی، افزایش سواد سلامت روان، کاهش انگ، اجرای اقدامات نظارتی و ارتقای رفتار حرفه‌ای در میان ارائه‌دهندگان خدمات سلامت روان هستند.

• موارد کاربرد نتایج طرح

از نتایج حاصل از این مطالعه پیشنهادات اجرایی در حیطه ایجاد اعتماد بیشتر و بهبود کیفیت خدمات سلامت روان حاصل شده که می‌توانند در دانشگاه علوم پزشکی تهران اجرا و ارزیابی شوند. از جمله پیشنهادات اجرایی می‌توان به ارائه پروتکل‌های محرمانگی و تاکید بر رازداری، افزایش کمپین‌های سلامت روان در سطح دانشگاه و دانشکده‌ها، ارتباط بیشتر با دانشجویان در کمیته هم‌تایاران سلامت روان دانشگاه و استفاده از نظرات آنان و بهبود محیط مرکز مشاوره دانشگاه و افزایش ساعات کاری مرکز اشاره کرد.

🔗 دو تأثیر و یا کاربرد اصلی پژوهش شما چیست؟

تأثیر اول: افزایش فهم عمیق از عوامل موثر بر اعتماد دانشجویان به خدمات سلامت روان

تأثیر دوم: شناسایی چالش‌ها و ارائه راهکارهای موثر برای ارتقای اعتماد دانشجویان به خدمات سلامت روان دانشگاهی

🔗 محدودیت‌های شواهد و نتایج به دست آمده در طرح شما چه بوده است؟

محدودیت در جلب مشارکت: علیرغم تلاش جهت مشارکت والدین، جلب مشارکت آنان سخت بوده و ما نتوانستیم از نظرات گروه‌های مختلف والدین به ویژه آن‌هایی که نسبت به خدمات سلامت روان بدبین بودند، استفاده کنیم. همچنین، تعدادی از دانشجویانی که نسبت به خدمات سلامت روان بدبین بودند، تمایلی به مشارکت در مطالعه نداشتند.

تعمیم‌پذیری: با توجه به روش کیفی استفاده شده در پژوهش، به نسبت مطالعات کمی نمی‌توان نتایج را به جوامع مختلف با ساختار متفاوت تعمیم داد.

✍ انجام چه پژوهش‌هایی را در ادامه تحقیق خود پیشنهاد می‌دهید که می‌تواند منجر به کاربردی‌تر شدن نتایج و تاثیر بیشتر یافته‌های شما شود؟

پژوهش‌های مداخله‌ای برای طراحی و ارزیابی برنامه‌های افزایش اعتماد دانشجویان، مطالعات کمی برای سنجش تاثیر عوامل روانی و اجتماعی بر پذیرش خدمات و بررسی نقش آموزش‌های سواد سلامت روان در بهبود تعاملات میان دانشجویان و ارائه‌دهندگان خدمات.

✍ ادامه مسیر کاربردی کردن یا اجرای پژوهش‌های آتی، به چه حمایت‌هایی از سمت مسئولین و نهادهای مرتبط نیاز دارد؟

حمایت مالی و تامین منابع برای توسعه برنامه‌های آموزشی و روانشناسی، فراهم کردن بسترهای ارتباطی موثر بین دانشجویان و مراکز خدمات سلامت روان، همکاری میان دانشگاه و نهادهای بهداشتی برای اجرایی کردن یافته‌ها و ایجاد سیاست‌های حمایتی جهت ارتقاء سواد سلامت روان.

✍ آیا نتایج طرح شما منجر به تغییری در ابعاد اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، آموزشی، ارزش‌های دینی یا قوانین سازمان غذا و دارو شده است؟

نتایج این پژوهش می‌تواند زمینه‌ساز تغییرات مثبت در ابعاد سیاسی، قانونی و سازمانی شود. همچنین اهمیت اعتماد در خدمات سلامت روان را برجسته کرده و نیاز به بازنگری در سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌های آموزشی و بهداشتی در سطح دانشگاه، به ویژه برای بهبود تجربه و رضایت دانشجویان، را نشان می‌دهد. این یافته‌ها می‌توانند مسیر مناسبی برای توسعه آینده در حوزه بهداشت روان دانشجویان و ارتقای کیفیت خدمات فراهم کنند.

✍ در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله (ها) را اعلام کنید.
مقاله طرح در مرحله داوری است.

✍ اگر مخاطبان یا سایر پژوهشگران بخواهند با شما ارتباط برقرار کنند، مسیر ارتباطی شما چیست؟

○ تلفن: ۰۲۱۶۶۹۵۲۵۳۰ داخلی ۳۰۲

○ ایمیل: drsayarifard@gmail.com

✍ **حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح خود را ذکر نمایید:**

1. Piippo J, Aaltonen J. Mental health care: Trust and mistrust in different caring contexts. Journal of Clinical Nursing. 2008;17(21):2867-74
2. Bourne PG. The psychiatrist's responsibility and the public trust. Am J Psychiatry. 1978;135(2):174-7.
3. Gaebel W, Muijen M, Baumann AE, Bhugra D, Wasserman D, van der Gaag RJ, et al. EPA guidance on building trust in mental health services. Eur Psychiatry. 2014;29(2):83-100.
4. Vale MD, Good MD. Transcending the Profession: Psychiatric Patients' Experiences of Trust in Clinicians. J Health Soc Behav. 2020;61(2):208-22.

✍ **در خاتمه، اگر توضیح یا نکته دیگری باقی مانده، بیان کنید.**

لازم به ذکر است با توجه به استفاده از رویکرد تحقیق مشارکتی مبتنی بر جامعه که یک رویکرد چندسطحی است که جمعیت مورد مطالعه را به عنوان مشارکت‌کنندگان فعال و برابر درگیر می‌کند، این مطالعه اطلاعات بهتر و دقیق‌تری از جامعه خاص نسبت به پژوهش‌های سنتی ارائه می‌دهد که به اجرای راه‌حل‌ها و توصیه‌های عملی کمک می‌کند.

شناسنامه خبر

عنوان طرح: تبیین تجربه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران نسبت به خدمات سلامت روان با تاکید بر پدیده اعتماد

کد طرح: ۶۷۵۹۱

مجری اصلی: دکتر آزاده سیاری فرد

تاریخ اختتام: ۱۴۰۳/۰۷/۱۰

لینک مقاله: در دست انتشار